

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у серпні 2018 року

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

До Дня Незалежності України

24 серпня з нагоди святкування 27-ї річниці незалежності України у 85-ти містах світу пройшла акція «Синхронна всесвітня молитва за Україну». Твір М. Лисенка на слова О. Кониського «Молитва за Україну» лунав у Австралії, США, Канаді, Бразилії, Данії, Ірландії, Іспанії, Греції, Латвії, Польщі, Південно-Африканській Республіці та інших країнах.

Окрім цього, у низці країн пройшли численні культурні та мистецькі заходи до Дня Незалежності України. У Мельбурні (Австралія) на честь свята провели Український фестиваль за участі представників місцевого уряду, ЗМІ, української діаспори та громадян країни. Дні української культури відбулися в Анталії та Ізмірі (Туреччина), де відвідувачі змогли насолодитись виступами фольклорних діаспорних та українських колективів, поласувати стравами народної кухні, поярмаркувати. У місті Баунд-Брук (США), що неподалік Нью-Йорка, було розгорнуто стометровий жовто-блакитний стяг під звуки першого збереженого звукозапису Гімну України 1910 року. 20 серпня в Афінах (Греція), у Культурному центрі Посольства України у Грецькій Республіці, відкрито виставку українських діаспорних художників. У заході взяли участь представники дипломатичного корпусу, української громади, ділових, культурних і освітніх кіл. У Парижі (Франція) відбувся святковий пікнік, важливою складовою якого став збір коштів для реалізації проектів благодійної асоціації «Перетинаючи Європу». У Стокгольмі (Швеція) організували урочистий автопробіг, до якого долучилися представники Посольства України в Королівстві Швеція, члени українських громадських організацій, шведи. В Таллінні до днів незалежності України та Естонії Українське земляцтво Естонії організувало концерт українських артистів. Почесними гостями заходу стали Надзвичайний та Повноважний Посол Естонії в Україні Герт Антсу та тимчасово повірений у справах України в Естонії В. Яковенко. Активно відзначили свято Незалежності України в Німеччині: 25 серпня в Берліні, за підтримки Довженко-Центру та

Посольства України в Німеччині, показали добірку короткометражного кіно від українських режисерів-дебютантів «Українська Нова Хвиля. Runaway»; в Генеральному консульстві у Гамбурзі відбувся концерт львівського акордеонного тріо Resonance; а українська громада в Ганновері провела літературний вечір з українським письменником Б. Коломійчуком. Насиченою була святкова програма і в Польщі. Зокрема у Варшаві з концертами виступили гурт українського традиційного співу «Горина», співочо-танцювальний колектив «Ославяни», польський акордеоніст Анджей Цеглярек, відбулася фотовиставка, присвячена 100-річчю Української державності та 27-й річниці відновлення незалежності України, а також експонувалися світлини «Гомера Гуцульщини» – Параски Плитки-Горицвіт. Генеральне консульство України в Кракові організувало у цьому місті разом із Фондом розвитку та підтримки молодого мистецтва в Україні С. Фролової I Міжнародний Art-Picnic Krakow'18 за участі українських гуртів Semmar, Go-A, «Гапочка» тощо. В рамках заходу відбулися лекції та майстер-класи від Національного музею історії України та благодійний ярмарок на допомогу дітям, чії батьки загинули в АТО.

Українсько-німецький рік мов

У серпні завершився Українсько-німецький рік мов, проголошений Міністром закордонних справ України П. Клімкіним і тодішнім Міністром закордонних справ Німеччини (і нинішнім Федеральним президентом) Франком-Вальтером Штайнмаєром восени 2016-го р. в Берліні. В межах ініціативи реалізовано понад 90 мовних, культурних та літературних подій по всій Україні, серед яких музичне турне, авторські зустрічі з письменниками підліткової літератури, мовні літні табори тощо. В Німеччині також було організована різносторонню програму з української мови.

В Україні

22 серпня в рамках проекту «Київ – місто світу» в столичному сквері відбулось урочисте відкриття пам'ятника генералу Хосе Франсіско де Сан-Мартіну – національному герою Аргентини та Перу, який відіграв вагомий роль у боротьбі за незалежність південно-американських народів та отримав звання «Визволитель Америки». Перед присутніми, зокрема, виступили Надзвичайний і Повноважний Посол Аргентинської Республіки в Україні Альберто Хосе Алонсо й аргентинський підприємець і меценат – доктор Рікардо Фернандес Нуньєс, коштом якого виготовлено погруддя.

Також у ході реалізації проекту «Київ – місто світу» 31 серпня в парку Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського» за підтримки Посольства Китайської Народної Республіки в Україні відкрито пам'ятник Конфуцію. В урочистостях взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол КНР в Україні Ду Вей. Автори скульптури – М. Зноба та В. Дірова.

28 серпня в Києві, в Євангелічно-лютеранській церкві св. Катерини, вшанували пам'ять депортованих з України у 1941 році етнічних німців. У заходах взяли участь голова Ради німців України Володимир Лейсле, керівник відділу культури, освіти та національних меншин Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні Себастьян Громіг, представники Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України, німецької національної меншини.

До Міжнародного дня зниклих безвісти, який відзначають 30 серпня, в залі очікування Південного вокзалу Києва упродовж тижня діяла інсталяція «Застиглі в очікуванні», присвячена зниклим безвісти на Донбасі. Подія відбулася з ініціативи Міжнародного Комітету Червоного Хреста.

За кордоном

Делегація Міністерства культури України на чолі з першим заступником міністра С. Фоменко взяла участь у IV Единбурзькому міжнародному культурному саміті, який пройшов 22–24 серпня в Об'єднаному Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії. Саміт проводиться урядами Великої Британії, Шотландії та Парламентом Шотландії щодва роки та збирає представників урядів, відповідальних за формування та реалізацію державної культурної політики, діячів та менеджерів культури багатьох країн світу. Тема цього річного заходу – «Культура: поєднуючи народи і місця».

Міжнародна підтримка О. Сенцова

Світова спільнота продовжує вимагати від Росії звільнення незаконно ув'язнених нею громадян України. Міжнародна неурядова організація PEN International провела кампанію на підтримку українського режисера О. Сенцова, закликавши усіх охочих написати йому листа. До акції, зокрема, долучилися голова комітету «Письменники в ув'язненні» PEN International, журналіст і літератор Саліл Тріпаті, письменники Том Стоппард, Стівен Фрай, Ян Ренкін, Майк Лі (Велика Британія), Янн Мартел (Канада), Світлана Алексієвич (Білорусь), Марджі Орфорд (ПАР). 21 серпня – у сотий день голодування політв'язня, отримані листи принесли до посольств РФ у різних країнах. Відкритого листа О. Сенцову зі словами підтримки та вдячності за його боротьбу також написав лауреат Гонкурівської премії, французький письменник Джонатан Літтелл. Понад 120 діячів культури, серед яких режисери Жан-Люк Годар, Жак Одіяр (Франція), Девід Кроненберг (Канада), Кен Лоуч (Велика Британія), Міністр культури Франції Франсуаз Ніссен, підписали відкритого листа із закликом звільнити українського бранця та міжнародної мобілізації заради прискорення цього процесу. Європейська кіноакадемія запропонувала оголосити 14 серпня Днем О. Сенцова та спонукала міжнародну спільноту «об'єднати голоси» і зусилля в порятунку політв'язня. А члени чеської Асоціації режисерів, сценаристів і драматургів (ARAS) 21 серпня оголосили про початок «ланцюго-

вого» голодування на підтримку кремлівського бранця. 28 серпня Лех Валенса – лауреат Нобелівської премії миру «Як борець за права людини», Президент Республіки Польща (1990–1995 рр.) – запропонував висунути О. Сенцова на Нобелівську премію миру.

Креативні індустрії

За кордоном

Бренд України «Ukraine Now», розроблений креативною агенцією Banda Agency, став найкращим у категорії «Corporate Identity» («Фірмовий стиль») на міжнародному конкурсі Red Dot Design Award (Німеччина). Власне, цьогорічний конкурс став тріумфальним і для інших українських креативників: агентство Ноога отримало нагороду за створення дизайну й айдентики для інтерактивного проекту «Парк Корупції», створеного зусиллями Антикорупційної ініціативи ЄС в Україні під керівництвом Я. Гресь; рекламне агентство Thought Slate Design отримало премії «Best of the Best» за новий візуальний погляд на книгу американського письменника у проекті «Charles Bukowski Glitch Book» та за дизайн сайту для Ukrainian Creative Week; дві нагороди у цій же категорії здобула Saatchi & Saatchi Ukraine – за айдентикау «Національні парки України», яка запропонувала унікальний логотип для кожного з 86-ти природних заповідників, і проект «Аха Insurance – Nun»; команда Spiilka Design Büro виборола нагороду в категорії «Communication Design» за проект освітнього простору для підлітків, батьків та вчителів «Майбутні» для IWonder; натомість роботу Brandon Archibald для креативного простору mOre відзначено за брендинг; роботу Aimbalance нагороджено в категорії «Interface & User Experience Design», розробку ISD Group – в «Spatial Communication», а проект Photolemur переміг у «Interface Design». Вручення премій Red Dot Award 2018 відбудеться 26 жовтня в Берліні. Роботи-переможці виставляються у Музеї дизайну Red Dot в Ессені, який є найбільшим у світі зібранням досягнень сучасного дизайну.

Відеокліп шведського ді-джея Avicii та співачки Рити Оро на пісню «Lonely Together», знятий у Києві українською компанією Kiev Postproduction, отримав премію в категорії «Найкраще танцювальне відео» MTV Video Music Awards – 2018. Робота також змагалась у номінації «Найкращі візуальні ефекти».

Дні культури

В Україні

26 серпня за ініціативи Товариства словаків Закарпаття ім. Людовіта Штура у селі Сторожниця Ужгородського району відбувся фестиваль словацького фольклору «Словенська Ружа». Участь у святі взяли представники Генерального консульства Словаччини в м. Ужгород. У програмі виступили фольклорні колективи, презентували особливості словацької культури, відбулася виставка ремесел.

За кордоном

11–12 серпня в Чикаго (США) відбувся X Фестиваль української культури Uketoberfest–2018, який зібрав понад 10 тисяч відвідувачів. У заході взяли участь Т. Петриненко і Т. Горобець, С. Гіга, гурти «Антитіла» та «Зрада», а також музичні й танцювальні діаспорні колективи з Канади та США.

З 31 серпня по 2 вересня у Щецині (Польща) пройшов фестиваль XXI Дні української культури. В рамках фесту відбулися виступи сестер Тельнюк, Академічного ансамблю української музики, пісні й танцю «Чайка» Одеської обласної філармонії, концерт бандуристів на честь пам'яті Пантелеймона Бондарчука тощо. Відвідувачі також мали можливість пройти майстер-класи з гончарства, ткацтва та вишивки. Організатори: Щецинське відділення Об'єднання українців у Польщі, Замок Поморських князів у Щецині та Ляльковий театр «Plesciuga». Проект реалізовано за фінансової підтримки міської влади Щецина та Маршалківського уряду Західнопоморського воєводства.

У Вентспілсі (Латвія) в рамках святкування Днів української культури 10–12 серпня відбувся IX фестиваль народної творчості українців Латвії «Червона калина». Завітали на захід і гості з України – майстри народного мистецтва та аматорські колективи з Івано-Франківщини, Полтавщини та Київщини.

18 серпня у Мінську (Білорусь) в рамках традиційних Днів національних культур відбулося свято української культури. В ході події відвідувачі змогли ознайомитись із творчістю майстрів народних ремесел, придбати книги українських видавництв та сувеніри, скуштувати страви української національної кухні. Центральною частиною свята став концерт за участі творчих колективів з України, зокрема дитячого танцювального колективу «Дивограй» (м. Борщів, Тернопільська обл.), та української діаспори Білорусі.

Діаспора

В Україні

24–29 серпня в Києві відбувся Форум української молоді діаспори та Другий Конгрес СКУМО (Світовий конгрес українських молодіжних організацій). У заходах взяли участь 300 молодих українців з-понад тридцяти країн світу.

Мистецькі заходи

В Україні

З 10 по 13 серпня у Львові відбувся III Міжнародний фестиваль українського танцю та культури (International Ukrainian Dance & Culture Festival), організований спільноту Ukrainian Dance World і канадською компанією Cobblestone Freewa. Учасниками заходу стали знані канадські діаспорні колективи: Ukrainian Dnipro Ensemble of Edmonton, Tavria Ukrainian Folk Dance Ensemble, Verba Ukrainian Dance Company, Selo Ukrainian Dancers, Sopilka Ukrainian Dance School, Rushnychok Ukrainian Folk Dance Association, Leleka

Ukrainian Dance Ensemble, Kvitka Ukrainian School of Dance, Boyan on Tour тощо.

Професійні та аматорські колективи й окремі виконавці з Польщі, Словаччини, Сербії, Канади та України взяли участь у ХІХ Всеукраїнському фестивалі лемківської культури «Дзвони Лемківщини», який тривав 3–5 серпня в лісовому урочищі Бичова Монастирського району на Тернопільщині.

У серпні в Україні під егідою Міжнародної ради організацій фольклорних фестивалів і традиційних мистецтв (CIOFF) при ЮНЕСКО пройшли три міжнародні події. Першим відбувся ХV Міжнародний фольклорний фестиваль «Калинове літо на Дніпрі», який 14–17 серпня об'єднав у Горішніх Плавнях Полтавської обл. учасників з Болгарії, Туреччини, Румунії, Словаччини, Турецької Республіки Північного Кіпру та України. Наступним заходом став VIII Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого фольклору «Котилася торба», який пройшов 22–26 серпня в місті Дубно Рівненської області за участі фольклорних колективів зі Словенії та Польщі. А 23 серпня у Львові стартував Міжнародний фольклорний фестиваль «Етновир», який, окрім українських, представив колективи з Індонезії, Італії, Ірану, Латвії, Словаччини та Хорватії. У чотириденній програмі заходу відбулися покази національних костюмів, живі постановки оркестрів, марш-паради, виступи ансамблів, представлення національних кухонь, танцювальні та сценічні семінари, майстер-класи тощо. Останні два фестивалі пройшли також під патронатом Міжнародної організації з народної творчості (IOV).

Делегації з Болгарії, Литви, Молдови та Німеччини завітали на ХІІІ Міжнародний фестиваль-виставку «Бессарабський ярмарок», що пройшов 25–26 серпня в смт Тарутине Одеської обл. Традиція ярмарків у цьому поселенні була заснована ще в 1824 р., коли Тарутине було центром німецьких колоній у Бессарабії.

Поярмаркувати можна було також на I Міжнародному фестивалі-ярмарку «Барви карпатського ліжника», який відбувся 12 серпня, в селі Кваси Рахівського району Закарпатської обл. Почесними гостями заходу стали румунські та угорські дипломати, представники Союзу українців Румунії та гуцульських товариств світу. У концертній програмі фестивалю виступив фольклорний колектив із повіту Марамуреш (Румунія).

Учасники з Білорусі, Словаччини та Франції долучилися до VIII Міжнародного фестивалю українського фольклору «Берегиня», що пройшов 10–12 серпня на Волині.

Музика В Україні

Диригенти Крістофер Ліндон Гі (Італія – Австралія – США), Грегор Беттхер (Німеччина), Ілля Король (Україна – Австрія) взяли участь у масштабному фестивалі оркестрової музики «Літні музичні промені», який пройшов 8–30

серпня в Національній філармонії України. Загалом в рамках події проведено 13 концертів у виконанні п'яти українських оркестрів: Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України, Національного ансамблю солістів «Київська камерата», Національного духового оркестру, Національного камерного ансамблю «Київські солісти» та Київського камерного оркестру.

З 16 по 26 серпня на чотирьох майданчиках Києва відбувся фестиваль високого мистецтва *Bouquet Kyiv Stage*, ціллю якого було наголосити на українському культурному контенті як частині світової культури й поєднати мистецтво та новітні технології в єдиний культурний феномен. Загалом реалізовано 25 подій: концерти симфонічної та камерної класики, джаз, експериментальна і електронна музика, театр, *visual art*, майстер-класи, воркшопи тощо. У концертній програмі виступили диригент Крістофер Ліндон Гі (Італія – Австралія – США), співачка Дарла Дільтц (США), етноджазова виконавиця Назгуль Шукаєва (Казахстан – Україна). Крістофер Ліндон Гі разом із Вікторією Лук'янець (Україна – Австрія) та Віолеттою Заббі (Україна – США) провели серію майстер-класів для диригентів і вокалістів, учасники яких приїхали з Австрії, Ізраїлю, Італії, Іспанії, Китаю, США, Тайваню, Таїланду та Франції. А засновниці пластичного театру *MELO Collective* Меліна Мастротанасі і Сара Сумах (Швеція) провели воркшоп для людей літнього віку.

9 серпня завершився III Міжнародний фестиваль літньої пори *Pizzicato e Cantabile*, який тривав у Львові три літні тижні. У ході заходу відбулося 12 концертів за участі майстрів світового рівня: П'єра Зеворта (орган, Франція), Міхала Бялка (орган, Польща), Юлії та Кшиштофа Карпет (віола де гамба, Польща), Жан-Пєра Стайверса (орган, Нідерланди), Хіроко Іноуе (орган, Японія), Гейла Арчела (орган, США) тощо. Організатор – Львівська державна обласна філармонія.

7–9 серпня у Львові вперше відбувся *Leopolis Baroque Festival*. На сцені Львівського органного залу лунала музика епохи бароко у виконанні Теодора Кухара (диригент, альт, Україна – США), концертмейстера Чеської філармонії Йозефа Шпачека (скрипка, Чехія), Ореста Смовжа (скрипка, Україна – США), *Ukrainian Festival Orchestra* та інших.

У стінах Львівського органного залу 14–26 серпня також пройшов VIII Львівський органний фестиваль. У рамках заходу проведено 13 концертів від дев'яти органістів, серед яких Томас Меллан (Франція), Улла Крігул (Естонія), Йозеф Кратохвіл (Чехія), Вікторія Кошуба (Україна – Польща). Також відбулась органна резиденція, яка запропонувала лекції, воркшопи та зустрічі з органістами для всіх охочих.

Органна музика лунала і у Рівненській обласній філармонії, де 2–12 серпня пройшов Міжнародний фестиваль органної музики *Musica Viva Organum*. У програмі прозвучала музика різних напрямків, епох та течій у виконанні Сальваторе Пронесті, Лаури Саруббі (Італія), Жан-П'єра Стайвера (Франція), Хіроко Іноуе (Японія), Гейла Арчера (США) та Міхала Бялка (Польща).

16–19 серпня тривав XVI український музичний фестиваль Koktebel Jazz Festival 2018, який через окупацію Криму уже втретє проходить у Чорноморську Одеської обл. Хедлайнерами фесту стали: гітарист, композитор і продюсер Фроде Барт (Норвегія), тріп-хоп гурт Morcheeba (Велика Британія), квінтет Inner Circle (Ямайка), електронний дует Beissoul & Einius (Литва), колектив Коор Oscar Orchestra на чолі з Оскаром Сімонссоном (Швеція) тощо. В рамках фестивалю також було проведено чотириденну технологічну конференцію Jazz Do It, на якій виступили спікери з різних країн.

26 серпня 2018 року в Одеському національному академічному театрі опери та балету за підтримки Міністерства культури України та Світового Конгресу Українців втретє проведено Міжнародний фестиваль ретро-музики ім. Б. Весоловського. В ході заходу відбувся конкурс молодих виконавців за участі гостей з Італії, Польщі, Канади, Лівану та Румунії. Оцінювало конкурсанти журі, очолюване народним артистом України М. Скориком. Володарем I премії став Юлін Лешинський (Польща).

25–26 серпня під патронатом Генерального консульства Республіки Польща у Луцьку пройшов XI Міжнародний джазовий фестиваль Art Jazz – 2018. У події взяли участь виконавці з Польщі, Білорусі, Румунії, Вірменії, Туреччини, Куби, США та України.

28 серпня лондонська пост-панк п'ятірка Shame (Велика Британія) представила в Києві свій дебютний альбом «Songs of Praise». Виступ відбувся у межах серії концертів Selector Live, організованих Британською Радою у партнерстві з локальними музичними агентствами на підтримку радіошоу про нову британську музику.

Гурти Bullet for my Valentine (Велика Британія), Guano Apes (Німеччина), Sepultura (Бразилія) та виконавці Адам Гонт'є (Канада), ЛСП (Олег Савченко, Білорусь), Noize MC (Іван Алеєксєв, Росія) виступили на сцені фестивалю Zahidfest, який пройшов неподалік села Родатичі Городоцького району на Львівщині.

Львівський колектив Ukrainian Festival Orchestra записав 23 композиції для міжнародного проекту Мартіна Андерсона «Пісні для Юдіт» (Велика Британія). Диск вийде під британським лейблом Toccata Classics. Ексклюзивні твори для платівки надали композитори з Великої Британії, Швеції й Німеччини.

За кордоном

16 серпня Молодіжний симфонічний оркестр України (YsOU) під орудою О. Линів (Україна – Австрія) успішно дебютував на сцені престижного форуму молодіжних оркестрів YoungEuroClassic у Берліні (Німеччина). Українці представили цікаву та змістовну програму: «Слов'янський марш» П. Чайковського, Камерну симфонію №1 для скрипки з оркестром В. Губаренка, «Українську поему» для скрипки з оркестром Є. Станковича та Симфонію №7 Людвіга ван Бетховена. Прикметно, що виступ Молодіжного симфонічного оркестру України

обрав для прямої трансляції всеєвропейський канал класичної музики ARTE. Подія відбулася за фінансової підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини, наданої в межах продовження проекту-кооперації з Федеративним молодіжним оркестром Німеччини (ВЮ) «Поширення цінностей та знань через музику, побудова зв'язків і зміцнення громадянського суспільства».

Український рок-гурт MOTANKA посів друге місце на музичному фестивалі Wacken Open Air у конкурсі W:O:A Metal Battle. Фестиваль відбувається щорічно з 1990-го р. Цьогоріч у ньому взяли участь представники 28-ми країн.

Українські гурти Onuka, Kadnau і 5'nizza виступили на фестивалі Sziget у Будапешті (Угорщина). Фест тривав з 8 по 15 серпня.

1 серпня стартувало гастрольне турне львівського ансамблю Kings&Beggars європейськими країнами. За 7 днів музиканти зіграли 11 концертів у Кракові, Вроцлаві (Польща), Ризі (Латвія), Таллінні (Естонія), Лоппі та Коуволі (Фінляндія). До речі, в Коуволі колектив узяв участь в середньовічному фестивалі. Kings&Beggars уже 10 років збирає, досліджує і виконує старовинну музику. Їхній репертуар – це пісні та інструментальні твори, які у середньовічній Європі слухали при дворі королі, а також веселі композиції із народних гулянь. Музиканти дотримуються історизму й у костюмах.

21 серпня Академічний ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм виступив на VII Національному фестивалі фольклору й народного мистецтва в Плоцьку (Польща).

26 серпня у Відні (Австрія) відбувся концерт сестер Тельнюк, організований Посольством України в Австрії і Товариством української молоді Австрії.

Театр В Україні

В рамках міжнародного проекту «Музику чути крізь стіни» (Music Overcomes Walls), який відбувся за участі німецького об'єднання VladOpera e.V., 28 серпня у Сєверодонецьку відбулася прем'єра опери В. А. Моцарта «Дон Жуан». У сучасній інтерпретації класичного твору взяли участь митці з шести країн: Німеччини, Латвії, Польщі, Білорусі, Вірменії та України. Режисером-постановником виступив Торстен Келле (Німеччина), якому допомагали українські колеги О. Доричевський та І. Білиць. Сценограф – Міхаель Бірн, художник зі світла Ханс Фрюндт (Німеччина). Партитуру відтворив музичний керівник, диригент Робін Енгелен (Австрія). Другим диригентом став Віталій Алексеєнко (Білорусь). У ролі Дон Жуана – Яніс Апейніс (Латвія). Партію донни Ельвіри виконала Ясмін Етезадзаде (Німеччина). Прем'єрні покази також пройшли 30 серпня та 1, 2 вересня. Проект профінансовано Міністерством закордонних справ Німеччини, Гамбурзьким фондом ZEIT, Культурним фондом Allianz (Берлін), Міністерством науки, досліджень і мистецтв федеральної землі Баден-Вюртемберг (столиця – Штутгарт). Серед партнерів – Програма розвитку

ООН, Фонд Конрада Аденауера Україна, Гете-Інститут у Києві, Союз MitOst (Берлін), Генеральне консульство Німеччини у Донецьку (офіс у Дніпрі), USAID Україна, Асоціація «Український культурний простір Луганщини», Європейський коледж Liberal Arts у Білорусі.

За кордоном

9, 10 та 11 серпня Київська академічна майстерня театрального мистецтва «Сузір'я» представила в Единбурзі на сцені The Edinburgh International Festival (Шотландія, Велика Британія) виставу «Примари» за Г. Ібсеном (реж. П. Медведєва). У головних ролях: заслужені артисти України І. Мельник, та Д. Завадський, О. Бегма, Г. Сергутіна.

Львівський театр естрадних мініатюр «І люди, і ляльки» презентував дві свої вистави у Польщі. Постановку за віршованою казкою Т. Коломієць «Пустотливе жабеня» (реж. Н. Крат) та інтерпретацію твору Данте Аліг'єрі «Божественна комедія... Анданте» (реж. О. Кравчук) можна було побачити на фестивалі Calineczka в Плонську та FOTEL – Juszkowo в Гданську (Польща).

Кіно

В Україні

У серпні Український оскарівський комітет обрав драму С. Лозниці «Донбас» для висунення на премію Американської кіноакадемії «Оскар» у категорії «Найкращий фільм іноземною мовою». Стрічку створено в копродукції України, Німеччини, Нідерландів, Франції та Румунії. Фільм розповідає про життя на окупованій території Донбасу. Сценарій засновано на документальних матеріалах.

З 12 липня по 31 серпня в нашій країні за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні пройшов II Фестиваль європейського кіно. Проект створено з метою популяризації європейського кіномистецтва. У форматі безкоштовних клубних показів українські глядачі мали можливість ознайомитися з кращими європейськими фільмами останніх років: сатиричною трагікомедією «Квадрат» Рубена Естлунда (Швеція – Німеччина – Франція – Данія); трилером «Тебе ніколи тут не було» Лінн Ремсі (США – Франція); драмою «На межі» Фатіха Акіна (Німеччина – Франція); трилером «Дівчина в тумані» Донато Каррізі (Італія – Німеччина – Франція); екранізацією роману П'єра Леметра від Альбера Дюпонтеля – «До побачення там, нагорі» (Франція – Канада). Стрічки надано дистрибуторською компанією «Артхаус Трафік».

6–12 серпня у Львові пройшов XI Міжнародний кінофестиваль короткометражного кіно Wiz-Art. У міжнародній конкурсній програмі за головний приз змагалися 16 фільмів з 13 країн: від Канади до Індії. У складі журі: фестивальний консультант Массимільяно Нардуллі (Італія), режисер Марк Реймонд Вілкінс (Швейцарія), програмний координатор Docudays UA та продюсер Д. Басель. Гран-прі фестивалю здобула стрічка «Тільки поглянь на неї» Горана Сто-

левські (Македонія). Найкращий сценарій та приз глядацьких симпатій Міжнародного конкурсу – «Ретуш» Каве Мазагері (Іран). Найкраща режисерська робота – «Я завжди любитиму тебе, Конні» Аманди Кернел (Швеція, Данія). Спеціальна відзнака Міжнародної програми за операторську роботу – «Нариси про від'їзд» Олівера Адама Кусіо (Німеччина).

У рамках проекту «Арт Поділ», який тривав з 3 по 12 серпня у Києві, відбулися покази документальних фільмів від Фестивалю американського кіно «Незалежність» (AIFF).

16 серпня в Києві, у креативній спільноті IZONE, представлено результати резиденції американського митця та куратора Клеменса Пула, яка відбулася за підтримки Посольства США в Україні. У червні, досліджуючи повсякденне життя людей, які живуть у прифронтовій зоні, він відвідав Старобільськ Луганської області. Разом з дослідницею К. Яковленко Клеменс інтерв'ював та робив відеопортрети людей. Створений відеоряд акцентує увагу на гіперполітизації регіону, цензурі, тенденціях у висвітленні військових конфліктів українськими та міжнародними ЗМІ.

29 серпня у Київському центрі прогресивного іудаїзму «Атіква» відбулася презентація книги про єврейське кіно «Дивлячись, як подивитись: кіно в єврейському об'єктиві» Святослава Бакіса (Україна – США). У книзі досліджуються фільми про євреїв і/або зняті режисерами-євреями.

За кордоном

Дебютний повнометражний кінопроект К. Горностай «Стоп-Земля» отримав спеціальну відзнаку Лондонської кіноакадемії під час лабораторії Міжнародного фестивалю New Horizons (Вроцлав, Польща). Нагорода, зокрема, передбачає консультації щодо сценарію картини.

Українську анімаційну стрічку А. Щербака «Причинна» показали у конкурсній програмі IX Picknic Film Festival, який пройшов 17–19 серпня у місті Сантандер (Іспанія). Екранізацію поеми Т. Шевченка створено компанією «Магіка-фільм» за підтримки Держкіно.

Копродукційні стрічки «Донбас» С. Лозниці (Україна – Німеччина – Франція – Нідерланди) і «Гірська жінка: на війні» Бенедикта Ерлінгссона (Україна – Ісландія – Франція) відібрано Європейською кіноакадемією до довгого списку фільмів-номінантів на European Film Awards.

29 серпня у Торонто (Канада) вже вдруге стартували Дні українського кіно. У спеціальній добірці фестивалю показали найновіші українські фільми: «Браму» В. Тихого, «Коли падають дерева» М. Нікітюк, «Позивний „Бандерас”» З. Буадзе, «Сторожову Заставу» Ю. Ковальова, «Рівень чорного» В. Васяновича, «Стрімголов» С. Степанської. У ході події також пройшов ретроспективний показ стрічки «Лебедине озеро. Зона» Ю. Ілленка. Фестиваль тривав по 2 вересня.

Звукорежисера О. Кульчицького номіновано на новинну і документальну премію Еммі – News & Documentary Emmy Awards (США), яка щорічно вручається за досягнення в програмах національних новин і документальних фільмів. О. Кульчицький змагатиметься в категорії «Найкращий звук» за роботу над документальною картиною «Плач із Сирії» режисера Є. Афінеєвського.

24 серпня в Чилі та Індії стартував прокат анімаційної стрічки «Викрадена принцеса: Руслан і Людмила» О. Маламужа, створеної студією Animagrad за підтримки Державного агентства України з питань кіно.

Візуальні мистецтва

В Україні

9 серпня у Великій лаврській дзвіниці Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника відбулося урочисте відкриття виставки «Явлення», присвяченої 100-річчю утворення Чехословаччини, у складі якої впродовж 1919–1939 років перебувала Закарпатська Україна. Почесними гостями заходу стали другий секретар Посольства Словацької Республіки в Україні Браніслав Галло, член Європейської академії наук та мистецтв, доктор філософії Любослав Моза, митці Пітер Гаргаш, Віра Чапкова і Сільвія Югашова, Радка Вом. У експозиції представлено актуальний живопис сучасних словацьких майстрів: Ігі Брезо, Вероніки Веберової, Радки Вом, Станіслава Гарангозо, Пітера Гаргаша, Івети Ледерерової, Ярослава Уеля, Вієри Чапкової, Мартіна Чинновського, Марії Шефферової, Сільвії Югасової.

5 серпня у Центральному будинку художника в Києві завершилася виставка картин Китайської національної академії живопису «Політ ідеї, плин форми». У експозиції представлено 113 робіт 64-х китайських сучасних митців, виконаних у стилі традиційного китайського «вільного малюнка». Полотна презентують культурні цінності сучасного китайського монохромного живопису, мистецькі концепції та академічні здобутки, а також пошук нових рішень у поєднанні з народними традиціями.

З творами китайського живопису також можна було ознайомитися 9 серпня на виставці «Зелена хвиля над Дніпром» у галереї Львівської національної академії мистецтв. Експозиція тривала лише день у рамках візиту до Львова китайської культурно-мистецької делегації. Відвідувачі змогли оцінити твори професорів і студентів найпотужніших мистецьких шкіл Китаю – Академії образотворчого мистецтва Шанхайського університету, Центральної академії мистецтв і Нанкінської академії мистецтв.

У Сумській муніципальній галереї відкрилася виставка світлин американського фотографа Брендана Гоффмана «Бразерленд: війна в Україні».

За кордоном

Напередодні 27-ї річниці незалежності України в столиці Польщі під Гданським мостом відкрилася перша українська стрит-арт галерея. Наразі тут

представлено шість муралів, створених українськими та польськими митцями. С. Безкоровайна, К. Байка, Б. Понятовська, М. Шимонович та Д. Пачковський об'єднали в своїх роботах петриківський розпис з орнаментами польської болевславської кераміки. Героями муралів стали зірки польського кіно й театру.

У посольстві України в Празі 27 серпня відбулася коментована екскурсія з Павлом Насаділом – чеським фотографом, який презентував свої фотографії з лінії фронту на Донбасі. До серії фотографій під назвою «Точка нуль» увійшло 20 світлин, що відображають повсякденне життя на передовій та життя місцевих жителів – портрети військових, черги на кордонах з окупованою територією, військовий госпіталь і штаб.

3 серпня в Українському національному музеї міста Чикаго відкрито міжнародний мистецький візуальний проект «Україна: Подолання». Його присвячено сьогоденню України, зокрема тимчасовій окупації українських територій на Сході та гібридній війні, розв'язаній Росією. У експозиції 55 світлин українських та зарубіжних фотожурналістів.

28 серпня у галереї Сербської академії наук та мистецтва міста Нови-Сад в рамках фестивалю «Дунайські діалоги» представлено виставку IGOR SNEKASNIKOV & SINGULAR. Це спільний проект молодих художників з Одеси та Харкова, який поєднує в собі фотографію та комп'ютерні технології. Захід триватиме по 7 вересня.

24 серпня у Тайвані стартувала виставка української мисткині О. Чепелик «Мета-фізичний часо-простір», яка пропонує глядачеві серію робіт у site-specific інсталяції. Звук до проекту створив Ріко Граупнер (Німеччина). З твором можна ознайомитися до 16 вересня.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

1 серпня стартував проект з реставрації пам'яток в історичній частині Луцька, який головним чином буде реалізовано коштом гранту від Євросоюзу сумою понад 1 млн євро. Ще 114,9 тисячі євро виділить Луцьк з місцевого бюджету. За ці кошти планують відреставрувати вежу Чарторійських (XIV–XV ст.) та облаштувати в ній музей-майстерню лицарства. Реставраційні роботи проведуть також у монастирі єзуїтів та підземеллі кафедрального костелу святих апостолів Петра і Павла (XVII ст.).

28 серпня Panevėžio miesto dailės galerija (Литва) спільно з Національним військово-історичним музеєм України презентувала в Києві фотовиставку «Партизани з околиць міста Паневежис: 1945–1953». В експозиції представлено унікальні світлини з учасниками литовського визвольного руху, які боролись проти радянської окупації.

9 серпня у Львівському історичному музеї відкрито виставку «Археологічні знахідки Палацу Великих Князів Литовських. Повсякденність Вільнюського

двору», підготовлену Національним Музеєм – Палацом Великих Князів Литовських (Вільнюс, Литовська Республіка).

Література В Україні

Міжнародною літературною премією імені Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» за 2018 рік удостоєно таких закордонних діячів: науковця, доцента Казахського національного університету ім. аль-Фарабі Гюльнар Муканова (Казахстан) – за значну наукову діяльність, популяризацію української літератури в Казахстані; письменницю та громадську діячку Олену Ананьєву (Німеччина – Україна) – за майстерне поєднання глибокого психологізму, вишуканої поетичності та актуальності в романі-трилогії «Втеча. Код любові», «Втеча. Код стійкості», «Втеча. Код вірності», а також подвижницьку громадську діяльність і популяризацію української літератури в світі; доктора культурології Олексія Давидова (Російська Федерація) – за книжку «Неполітичний лібералізм у Росії. Досвід соціокультурного аналізу художніх текстів», а також – за значний внесок у популяризацію української літератури в світі.

У серпні також названо лауреатів Літературно-мистецької премії ім. П. Куліша. Зокрема її присуджено закордонним письменникам, науковцям та перекладачам за власний вагомий доробок, пропаганду високохудожньої літератури, культури та загальнолюдських цінностей. Серед них: генеральний секретар Асоціації індійських письменників, поет Ашис Санйал (Індія – Бангладеш) – за творчий доробок бенгальською мовою та визначну творчу і громадську діяльність, а також популяризацію української літератури в Індії та Бангладеш; поет, академік, ректор Казахського національного університету ім. аль-Фарабі Галимкаїр Мутанов (Казахстан) – за визначну творчу, наукову діяльність, а також популяризацію української літератури в Казахстані; письменник, перекладач та громадський діяч, засновник Дому Абая у Великій Британії (Лондон), Міжнародного клубу Абая, міжнародного журналу «Аманат» Роллан Сейсенбаєв (Казахстан) – за роман «Нічні голоси»; поет, перекладач, публіцист Анатолій Аврутін (Білорусь) – за книжки останніх років і великий внесок у зміцнення дружби між письменниками та перекладачами України і Білорусі; поет, прозаїк, журналіст, мистецтвознавець, засновник і організатор літературних та культурологічних проєктів Академії діячів літератури та мистецтва «ЛІК» Олена Ананьєва (Україна – Німеччина) – за високодуховну поезію і прозу (в серії романів «Втеча»); українська письменниця Вікторія Андрусів (Україна – США) – за книгу «Тринадцять жінок Івони».

За фінансової підтримки Агентства США із міжнародного розвитку USAID 25–26 серпня у Северодонецьку Луганської обл. уперше відбувся літературно-мистецький фестиваль «Северодонецька книжкова толока». В рамках події в Міському палаці культури організовано 57 заходів, у яких взяли участь 50 митців і які відвідало 1800 осіб.

За кордоном

Поетична книжка О. Гусейнової «Супергерої» в оформленні творчої майстерні «Аграфка» здобула нагороду New Talent Prize на конкурсі ілюстрації Ananas Illustration Exhibition & Awards, який щороку проводить Міжнародний книжковий ярмарок у Пекіні. Цього року за премію змагалось понад 2,5 тисячі робіт з різних куточків світу.

Бразильське видання книги-картинки Р. Романишин і А. Лесіва, над художнім оформленням якої також працювала «Аграфка», – «Голосно, тихо, пошепки» («Alto, baixo, num sussurro») потрапило у перелік найкращих книг 2017 року за версією престижного журналу «Emília» в категорії «Нон-фікшн».

Релігія

В Україні

Делегації учасників проекту «Early years experience», організованого JEM (Jewish Educational Media, штаб-квартира у США), взяла участь в урочистостях на честь завершення реконструкції історичної синагоги в Дніпрі по вулиці Європейській.

Нагороди

В Україні

Архієпископа Західної єпархії Української православної церкви в США Зелінського Даниїла було нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня. Цю відзнаку вручають громадянам іноземних держав за особистий внесок у зміцнення міжнародного авторитету Української держави, розвиток міждержавного співробітництва, плідну громадську та гуманістичну діяльність.

Побратимство

В Україні

23 серпня в Ужгороді, в Закарпатському музеї народної архітектури і побуту, відкрито виставку скульптури та живопису дев'яти митців із німецького міста-побратима Дармштадта. Свої роботи українській публіці особисто представили Йоганна Крїммель, Пауль Гірш, Курт Вільгельм Гофман, Еріка Гейне та Клаус Блейхер. У відкритті також взяли участь очільник німецької громадської організації «Дармштадт підтримує культуру» Ів Юмо (Ives Humeau) та голова «Дармштадтського союзу митців» Клаус Блейхер, який разом із Паулем Гіршем та Т. Табакою виступив куратором проекту. Мета заходу – ознайомити українців із мистецтвом німецьких митців та налагодити співробітництво між художниками, скульпторами та іншими креативними людьми в містах-побратимах. Захід відбувся з ініціативи організації «Дармштадт підтримує культуру» за підтримки Дармштадтської спілки митців, німецької громадської організації «Німецько-українське коло друзів», громадської організації «Партнер-

ське об'єднання Дармштадт-Ужгород», міської влади обох міст. Наступним заходом для підтримки дружби культур між містами-побратимами має стати виставка ужгородських художників і скульпторів у Дармштадті.

Конференції, семінари, лекції, воркшопи

В Україні

21 серпня засновник мистецької платформи «НаMiffal» Нети Мейзельс (Ізраїль) прочитав лекцію «Досить добре місто». Автор розповів про роль мистецтва у створенні міста, ревіталізацію закинутих будівель та міських просторів на прикладі ініціативи «НаMiffal» («фабрика» на івриті) в Єрусалимі, і те, як завдяки художникам вони набувають нових функцій. Захід відбувся в Малій галереї Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал».

У Чернівцях за підтримки Голландського єврейського гуманітарного фонду (Dutch Jewish Humanitarian Fund), у рамках проекту «Czernowitz: єврейські цінності крізь призму культури та літератури», музикант та диригент Лев Фельдман прочитав лекцію «Хто такі клезмери та їх музика».

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко, провідний редактор
відділу НАУІ Інформцентру
з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,15. Б/т. Зам. 95. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12